

SLOVENSKI NAROD

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c.
telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65
podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob koledvoru 101

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Italija med Nemčijo in Anglijo

Inozemske borze
 Curih. 4. maja. Beograd 10, Pariz 13.15,
 London 21.70375, New York 435.625, Bruselj
 73.30, Milan 22.89, Amsterdam 242.05, Ber-
 lin 174.975, Dunaj 47, Praga 15.15, Varšava
 82.20, Bukarešta 3.25

so jo ta društva delala njegovim oziroma dr. Simrkovom organizacijam, znanim pod imenom Krom. Skom in Grom. Voditelji križarjev se namreč postavljajo na stališče, da je treba članstvo samo duhovno obnove in jih obvarovali pred vsakim političnim vplivom. Križarji pa so tudi profiti, da bi se duhovščina vmešavala v politične borbe. To pa seveda nikakor ne goji račun ne dr. Stepinca, še manj pa senioratu, ki hoče imeti na svoji strani borbo duhovščino. Zato ona prepoved nadaljnega snovanja križarskih društev. V katoliškem hrvatskem tabornu pa se je v zadnjem času pojavila še tretja skupina, ki jo imenujejo belgijsko. To skupino tvorijo izključno samo jezuiti. Na čelu te skupine so jezuitski patri, ki so študirali v Belgiji, zato tudi nje ime — belgijska skupina. Ti patri so se nedavno vrnili na Hrvatsko in bi radi sedaj delali politiko po vzoru belgijske stranke krščanskih mladih delavcev, ki jih vodi kanonik Kardain. Videč borbo med križarji in senioratom, so jadno pripravili svoj lonček in bi radi oboje dvignili iz sedla in sami sedli vanj. Zato zahtevajo od škofa, da bi prepovedal v vseh drustvih katoliških mladenčev in deklet vsako delovanje posvetnjakom, ki so že dovršili 30 leto. Na ta način bi bili ogroženi voditelji tako domagojskih, kakor križarskih društev in vodstvo v vseh teh organizacijah bi avtomatično prešlo v roke očakov jezuitov. Vse te tri skupine — seniorske ali domagojske, križarske in belgijske — se sedaj bore zato, da jim škofje na svoji konferenci, ki se prične, kakor je znano, 3. t. m., dajo svoj blagoslov in s tem nadvlada na Hrvatskem. Katera skupina bo zmogla? Za domagojsko skupino je zagrebški nadškof dr. Stepinac, za križarsko sarajevski nadškof dr. Šarić, za belgijsko pa očetje jezuiti. Poznavalci razmer so mnenja, da ima tudi med škofi največjo za slombo domagojske skupina in da bo tudi ta na konferenci zmogavalka, zlasti ker je dobila v zadnjem času močnega zagovornika v brošuri splitskega kanonika Antuna Piličevića.

Ljubljanski mestni svet

Minister dr. Korošec častni meščan Ljubljanski — Nove ulice na severu Ljubljane in v Šiški

Ljubljana, 4. maja. Pred odhodom v ameriške Zedinjene države je ljubljanski župan sklical za večerj popoldne še redno javno sejo ljubljanskega mestnega sveta, na katere dnevnem redu je bilo izredno veliko število točk. Kmalu po 17. uri je župan dr. Adlešič otvoril sejo in počastil najprej dne 7. aprila t. l. umrlo častno dvorno damo go. Franjo Tavčarjevo in naglasil njene izredno velike zasluge kot organizatorke in vedno delavne predsednice številnih ženskih in dobrodelnih društev. To plemenito ženo, ki je desetletja in desetletja žrtvovala svoje najboljšie moči v blagor bližnjega, je mestni svet ljubljanski ob njeni 60-letnici imenoval za zasluge na humanitarnem in karitativnem polju za častno meščanko. Hvaležna Ljubljana nikdar ne pozabi velikih zaslug pokojne častne meščanke. Nato se je župan spomnil tudi nedavno umrlega podravatelja hranilnice dravske banovine Josipa Černeta.

V obširnem govoru je župan poudarjal zasluge ministra notranjih zadev dr. Korošca za ustanovitve in razvoj naše države in posebno pa njegove zasluge za ljubljansko mestno občino. Po govoru je župan predlagal, naj mestni svet ljubljanski imenuje ministra dr. Antona Korošca za svojega častnega meščana. Med splošnim ploskanjem dvorane in galije je bil predlog soglasno sprejet. Nato je župan poudarjal, da obhajamo leto 20. letnico ustanovitve naše države, pa tudi 20. letnico vseh naporov in žrtv naših bojov za svobodo in osamosvojitve. Omenil je izročitev majske deklaracije na svetno nedeljo 1918. Iz naroda so segle osvobodilne ideje tudi v vojško, da so naši izstradani fantje in močije v Jubenburgu zagrabilo za orožje ter zato 15. majnika padli kot mučeniki za prihajajočo kraljevino Jugoslavijo. Jubenburškim žrtvam za svobodo so sledile žrtve v Murau in Radgoni, iz njih za domovino prelile krvi je pa zagorel ves narod v plamenih navdušenja ter se na ruševinah Avstrije združil s Hrvati in Srbi v svobodno državo Jugoslavijo. Na ljubljanskem pokopališču počivajo žrtve. Župan je pozval meštini svet, da jih ob 20. letnici njih mučeništva za domovino počasti s trikotnikom: Slaval, kar se je tudi zgodilo. Nadalje je poročal župan, da je 1. aprila v sestavi občega odredila prišel poslovalni odsek za telesno vzgojo. Z delovanjem tega odseka se bo pričel izvajati na področju mestne občine ljubljanske zakon o obvezni telesni vzgoji.

Nato je župan s številnimi podatki podal historiat, kako je Mestna hranilnica ljubljanska postopoma dosegla s 4. aprilom t. l. popolno likvidnost in se odrekla zaščiti. Dotok novih vlog vedno narašča. V svojem nadaljnjem poročilu je župan sporočil, da sta mestna svetnika Fran Černe in Smersu podala ostavko na svoji mesti, prvi zaradi bolezni, drugi zaradi prezaoptenosti. Župan jima je izrekel zahvalo za njihovo dosedanjega pripravljalni trud v okviru mestnega sveta. Potem je imel župan daljši poslovalni govor ob priliki svojega odhoda v Zedinjene države, predvsem v Chicago k posvetitvi jugoslovenskega kulturnega parka in v Pittsburg.

Mest. svet. Osana je v imenu mestnega sveta odgovoril na županovo pozdravo, naročil županu tople pozdrave Ljubljane vsem našim sorojakom onkraj morja in ga prosil, naj jim sporoči naše želje, da bi ostala njih slovenska in slovanska zavest vedno živa in tesna ter prisrčna vez s staro domovino Jugoslavijo in z ožjo domovino Slovenijo.

Slednjič je župan zaprisegel novo imenovanega člana mestnega sveta univ. prof. inž. Gostiho, ki je na zadnji seji bil odsoten ter prešel potem na dnevni red, to je najprej na poročila finanč. odbora, ki jih je podal načelnik prof. Dermastija. Najprej je mestni svet sklepal o konsolidaciji dogovorov mestnega tramvajskega podjetja in najetja investicijskega posojila pri Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani. Ze svoj čas je mestni svet sklenil posojilo s Poštno hranilnico v znesku 40 milijonov za investiranje posojila pri Pokojninskem zavodu, ostalo pa za investicije Maloželzniske družbe. Ker pa vlada ni odobrila tega posojila, je ta načrt propadel in zato je moral mestni svet misliti na drug način, kako bi pridobil sredstva za najnujnejše potrebe Maloželzniske družbe, ki se ne daje odločiti in ki so zares nujne, to je predvsem obnovitev dolenske proge, ki v sedanjem stanju ne more in ne sme več obratovati in 2. dograditev nove proge do pokopališča pri Sv. Križu. Pogajanje s Pokojninskim zavodom so dovedla do pozitivnega rezultata. Dogovorjeno je bilo novo posojilo 30 milijonov, prav za prav dveh posojil, enega v znesku 18 milijonov za kritje prvotnega dolga Maloželzniske družbe pri tem zavodu. To posojilo se bo obrestovalo po 8 odstotkov in odplačevalo v 21 polletnih obrokih, drugo posojilo 12 milijonov po 6 odstotkov, vračajo ravno tako v 21 semestrih, se bo pa porabilo s delnim zneskom 5.200.000 din za zaostale anuitete in obresti Pokojninskemu zavodu, ostane 6.800.000 din pa za nove investicije mestnega tramvaja. Ta dogovor je bil brez debate soglasno sprejet.

Računski zaključek. Mestne hranilnice ljubljanske za leto 1937, ki izkazuje dobiček 1.145.113, je bil odobren. Ob tej priliki je mestni svet sklenil glede na popolno likvidnost Mestne hranilnice opozoriti ta zavod, da mora od leta 1938 dalje v smislu svojih pravil odvesti vsako leto od čistega dobička 20 odstotkov mestni občini v obče koristne in kulturne namene. Po daljšem govoru predsednika Mestne hranilnice m. s. dr. Korošca, ki je podal statistično sliko zboljšanja stanja našega narodnega gospodarstva in posebno zboljšanja razmer pri Mestni hranilnici, je bil računski zaključek soglasno odobren. Nato je mestni svet sklenil modelitete o pobiranju cerkvene dokaide v iznosu 10 odstotkov na vse dokladam področje dandane davke za župno cerkev Sv. Petra v Ljubljani. Ta doklada se bo pobirala za leto 1937 do 1941, njeno pobiranje bo povzročila mestna občina pristojni.

davčni upravi. Družba Vincencija Pavlanskega je darovala mestni občini v Trnovem večjo parcelo v izmeri 12.000 kvadrat, metrov pod pogojem, da mestna občina postavi na tej parceli dežje zavetišče za trnovsko župnijo Daritev je bila z vsemi pogoji sprejeta.

Gradbene zadeve

Za gradbeni odbor je poročal m. s. dr. Ažman, na čigar predlog so bile odobrene razne parcelacije Poleg odobritve spremembe regulacijskega načrta med Tyrsevo cesto, Dalmatinovo ulico, Kolodvorsko in Franciškanovo ulico sta bila z izpreminjalnimi predlogi m. s. dr. Steske odobrena tudi pravilnika o regulacijskem fondu in o hodnikih.

Za tehnični odbor je poročal m. s. inž. Horvat, ki je predlagal, naj se uvede razlastitveno postopanje za poslopje gostilne Fr. Rozmana na Šentpeterski cesti, v kolikor predstavlja prometno oviro in sega preko sedanje gradbene črte. Gre za 17 kv. m sveta. Na predlog m. s. prof. Dermastije je mestni svet sklenil, da se razlastitveno postopanje uvede šele, če lastnik Fr. Rozman do 31. maja ne bo izvršil prepisa omenjenega sveta na mestno občino proti odškodnini 28.000 din Del hiše bi moral podreti na lastne stroške ter jo spraviti v sklad s sedanjo gradbeno črto.

Odoben je bil pravilnik za upravljanje in posojevanje kompresorja na mestni pristavi.

Prav tako so bile na predlog poročevalca m. s. Andrejke odobrene izpremembe pravilnika odbora za upravo mestnih nepremičnin in pravilnik o vzdrževanju mestnih poslopij.

Podražitev starega krompirja

Ljubljana, 4. maja. Krompir je kruh revnih ljudi, v mestih pa tudi eno glavnih živil meščanov srednjih stanov, zato ima njegova podražitev prav tako velik pomen, kakor če se podraži kruh.

Zadnje čase je živiliški trg slabše zaseden kakor je bil prejšnji mesec. Slabo vreme je precej zadržalo povrtnino, nekatere vrste zgodnje zelenjave pa ne grejo več tako v denar kakor pred tedni, n. pr. berivka, regrat in motovilce. Zdjaj se morajo konzumenti hočeš nočeš najbolj zanimati za uvoženo zelenjavo in sočivje, ker se ni domačih pridelkov. Med uvoženim blagom je razen salate največ graha, ki se je v resnici znatno pocenil, saj ga prodajajo tu in tam že po 5 din kg. Vendar je lepše blago še vedno po 8 do 10 din. Novi krompir je v splošnem še vedno po 8 din kg in gospodinjje se ne posegajo poseben po njem. Zato je pa še precej živahno povpraševanje po starem krompirju, ki ga je bilo danes naprodaj na debele samo okrog 10 voz. Cena je zaradi tega še poskočila. Danes ni bilo več krompirja na debele izpod 1.20 din kg. Lepši je bil po 1.25 din. Po posameznih vrečah so ga skušali kmetje prodajati že dražje, po 1.50 din kg. Napovedujejo, da ga ne bo več naprodaj v večjih količinah in da se bo kmalu podražil.

Zdjaj se torej lahko tolažimo samo, da bodo prej ali slej naprodaj domači letošnji pridelki ter da se bodo začeli pocenjati vsaj čez mesec, čeprav je danes zopet začela vleči burja, kakor da bo snežilo. Da se bliža v resnici poletje, se kaže že v tem, da na trgu že prodajajo prve vrtno jagode ki seveda niso dozorele pod našim nebo in ki so še po 48 din kg. Med sočivjem so se zadnje čase pocenile belušbe od 24 na 20 din kg. V splošnem so pa ostale cene nespremenjene. Nobene spremembe tudi ni na perutninskem trgu. Kmečki sadni trg je zelo slab založen s jabolki, ki so tako slaba, da jih gospodinjje lahko uporabijo le za kuhno. Prodajajo jih po 3 do 7 din kg.

Strojne tovarne v pripravljenosti

Ljubljana, 4. maja. Skrbni zaradi usode Strojnih tovarni in livarn povzročajo tudi razne govorice, ki bi lahko škodovala ugledu podjetja, ki bi javnost ne bila že dovolj poučena o razmerah in okoliščinah, ki so dovedle tovarno v sedanji položaj. Vendar pa bivše delavstvo samo o nekaterih zadevah ni dovolj poučeno, čeprav so delavski zastopniki v zvezi z ravnanjem Strojnih tovarni in livarn, pač zaradi svojih terjatev in ker se delavstvo zelo zanima, kdaj bo tovarna začela obratovati. V zadnjem poročilu smo zapisali, da so v javnost prodrili tudi glasovi o prodajah materiala in je bilo prav, da smo na to opozorili tudi samo podjetje, da lahko prepreči neresnične govorice, dokler se preveč ne razširijo.

Včeraj popoldne so si delavski zastopniki, zaupniški zbor, ogledali tovarniške prostore, ker je ravnanje želelo, naj bi se prepričali, da je v tovarni vse v najlepšem redu, tako da lahko takoj začne obratovati. Delavski zastopniki so se v resnici prepričali, da so stroji v najlepšem redu ter da vlada v delavnicah vzoren red. Pri obhodu skozi delavnice niso mogli opaziti, ali se je kaj izgubilo in če je še dovolj orodja za vsa dela. Toda v glavnem je šlo za to, da so obratni zaupniki dobili dober vtis o vzdrževanju delavnic ter da jim je ravnanje tovarne pregledno dvome, ali bo tovarna sploh začela obratovati. Žal jim ravnanje tovarni ni moglo dati nobene določne izjave, kdaj bo tovarna začela obratovati, kar bi pač najboljšie ovrglo vse govorice. Podjetje še ne more napovedati točnega datuma, kdaj bo tovarna začela obratovati, zato bi nedoločne napovedi lahko samo vznemirile delavstvo. Zvedeli so samo, da so priprave za obnovo obrata na najboljši poti.

Vprašanje delavskih terjatev še ni rešeno. Delavstvo še ni vložilo tožbe za eksakucijo, medtem pa podjetje ponuja 7.000 din na račun delavskih mezd ter objavlja, da bo odplačevalo dolg redno vsak teden. Vendar med delavstvom vlada takšno raz-

Neve ulice

Na predlog poročevalca kulturnega odbora m. s. prof. Kranjca so bila določena imena več ulic v Zg. Šiški in inkomporiranim delu Stožic. V severnem delu Ljubljane ob Tyrsevi cesti dobimo Stožisko, Ogrinčovo in Turnerjevo ulico, v smeri proti Kamniku Kočensko, Grinčevsko in Funtkovo ulico, na desni strani Tyrseve ceste Freyerjevo, Robičevo in Tolstovo ulico, v Zg. Šiški nasproti Hotimirove Gorazdovo ulico, desno od Celovške ceste Galletovo, Brejčovo, Obirsko, Ljubeljsko, Korotansko, Guttsmanovo in Andrejašovo ulico, stara Galletova ulica se bo imenovala Na jami, v bližini Krekove gospodinj-ske šole bo Gospodinjiska ulica, sedanja Kosova ulica bo odslej Šopopoljeva, zraven dobe Pavšičevo ulico, Špančeva pot bo odslej Tugomirjeva ulica, v bližini bo Martina Krpana ulica, Šišenska ulica do križišča z Večno potjo, Šolska ulica, Zatišje, Kneza Kolca ulica, Cesta v Koseze, Javorškova ul., Bregarjeva ul., Peterčeva pot, Pod hribom, Matjanova ul., Praga, Podutiška ul., Za vasio, Pod hrusko, Pustota in Bizjanova ulica.

Sledila so poročila trošarskega odbora o raznih pritožbah proti plačilnim predpisom, ki so bile po večini zavrnjene.

Personalno-pravne zadeve

Na predlog poročevalca personalno-pravnega odbora m. s. Novaka je bilo rešenih več prošelj za sprejem v domovinski zvezo. Ustanova dr. Fr. Komlerja je bila za letošnje podeljena Jos. Suntujsu, dr. Krekova ustanova Rudolfu Čebularju, ustanove ljubljanske mesta pa Fr. Kralju, Jos. Burgerju, A. Lavricu in Danici Luban, ki so vsi dijaki srednje tehniške šole.

Sprejeti sta bili ostavki mestnih svetnikov Fr. Černeta in Rudolfa Smerzaja. Končno je župan še odklal razne samostojne predloge pristojnim odborom v proučitev. Javni seji, ki je bila končana ob pol 23., je sledila tajna, v kateri je bilo rešenih več personalnih zadev.

Saharin in življenjske sladkosti

Ljubljana, 4. maja. Nedavno smo čitali s saharinom slajen članek in radi bi dodali še sami nekaj slaščic, ki nam slaže življenje. Marsikdo se pogosto zgraža nad tiho-tapstvom in razpeševanjem saharina in menda ni prav, da se ne zgražamo tudi mi, revni ljudje, ki sladkorja kratkoma ne moremo kupovati, ker se nam zdj prepoceni. Saharin baje škoduje zdravju, kar je verjetno. Zdi se nam pa, da sama čista, neosajena voda ni posebno zdrava, če se z njo mastiš dan za dnem in si domišljaš, da pijes kavo. V mnogih družinah uživamo življenjske sladkosti z veliko žlico, kar se lahko prepreči, če vam zaupamo, da od-pade na družniški član po 3 din skupnih družinskih dohodkov na dan. Slabših primerov nam ni treba niti navajati.

Nekajkrat smo že čitali, da sladkornik kartel zna bolj sladiti delničarjem delnice kakor mi sebi kavo s saharinom. V mnogih ljubljanskih revnih družinah — na de-želi je pa tu in tam še slabše — ne moremo kupovati ne mleka ne sladkorja, dveh najpomembnejših ter najpotrebnejših žilvil. Prav tako ne moremo kupovati niti sadja, ki je najcenejše. Vse to je vsaj tako nezdavno kakor saharin. Hišni gospodarji iščejo z malimi oglasi hišnike, podjetja pa vratarje in čuvaje. Prednost imajo upokojeenci in družine brez otrok. Povsod imajo prednost ljudje brez otrok. Če nimajo otrok, ti ponujajo vsi stanovanje, tudi ljudje z najboljšim podprtim krščanskim čutom, kakor da so otroci hu-dičevro seme in ne božji blagoslov. Tudi to se nam zdj nezdavno. Ko bi človek lahko dobil delo, ko bi smel tudi delavec stanovat v človeških stanovanjih in ko bi mi-nimalne mezdne ne bile v resnici minimalne, tako nizke, da nižje ne morejo biti, bi si revni ljudje lahko sladili življenje s pri-merno hrano, bili bi konzumenti gmohtnih in duhovnih dobrin in ne bilo bi nam tre-ba kupovati skrivaj saharina. Zdjaj pa, ko delavska družina mora živeti z dohodki povprečno 600 do 800 din, pač cvete tiho-tapstvo s saharinom in se širijo socialne bolezni. Ne, saharin ni vsega kriv, dovolj je še drugih življenjskih sladkosti.

Šostanj, 4. maja. Niti pol leta ni minilo od zadnje avtomobil-ske nesreče na Primorski cesti, že je včeraj jutraj sledila nova, ki se je pripetila v četrto ure oddaljenem Penku. Okoli pol 9. jutraj je vozil skozi mesto Slemenikov tovarni avto iz Slovenj Gradca. Peljal je slovenjgraške živinorejce na se-jem bikov-plemenjakov v šmartno ob Pa-ki. Na velikem nad 3500 kg težkem vozilu so imeli s seboj 8 krasnih plemenjakov, ki so vzbujali občno pozornost. Med živinorejci so bili tudi funkcionarji slovenjgraš-kih živinorejskih organizacij, med njimi g. Lobe, sreski kmetijski referent g. Strop-nik in drugi. Vsega je bilo na avtu 10 lu-di. Štirje so sedeli spredaj, ostali pa so se razvrstili kot čuvarji živine, zadaj na vo-zilu.

Avtomobilska nesreča

Cesta preide v Penk po majhnem klan-cu. Malo pred njim je počila na sprednjem desnem kolesu pnevmatika. Sofer je to opazil in zavozil počasi na desno stran ceste, kjer je hotel avto ustaviti in zamenjati pokvarjeno pnevmatiko z novo. Bilo pa je že prepozno. Od neprestanega zadnjega deževja zrahljana zemlja se je ob robu ce-ste udrla. Desna stran avta se je nagnila čez rob in hip nato se je nagnil ves avto navzdol na travnik. Prevrmil se je tako, da so kolesa štrlela v zrak. Nekaj potnikov je v trenutku, ko je vozilo izgubljalo rav-notežje, poskakalo na tla, ostale pa je av-to z živino vred pokopal pod seboj. Pri tem položaju je pripisati res samo sreči, da so ljudje odnesli zdravo kožo. Izpod prevrnjenega avta se je sililo mukanje živine in kričanje nesrečnih jetnikov.

Lz širokega je nesrečo opazil delovodja g. Pokorn, ki je telefonično obvestil Wo-schnagovo tovarno, ki je poslala nekaj delavcev na pomoč. Med tem pa so se ponesrečenci že rešili. Tudi živina je s svojo silno močjo toliko dvignila avto, da je mogla sama na prsto. Raznen enemu, ki

je dobil lažje praske na nogah, se nobe-nemu ni zgodilo nič, le enemu biku je že-lezje tako razmesarilo vrat, da so ga mo-rali zaklati. Slovenjgraški živinorejci so ve-seli, da se je po svojih okoliščinah sicer opa-sna nesreča, končala brez hušjih posledic, takoj umiril žival in odšli z njo proti šmartnem. Tudi poškodbe vozila niso pre-hude. Motor je ostal nepokvarjen. Zdrob-ljeno pa je ogrodje. S štirimi konji so ga takoj postavili na kolesa in ga prepeljali na cesto.

Veličasten pogreb Bože Strniševe

Zidani most, 3. maja. Kljub deževnemu vremenu se je zbralo danes popoldne precej domačinov, ki so se prišli posloviti od rajne sestre Bože Strniševe, ki je ležala na mrtvaškem odru v Sokolskem domu vsa v cvetju.

Okrog pol štirih je po posebnih obredih, ki jih je opravil širši župnik, stopila so-kolska godba iz Trbovelj v krojih na čelo sprevoda. Za njo je šla množica pogreb-cev noseč številne vence in šopke Sokoli so nosili krsto od Zidanega mosta na po-kopališče v Loko. V Sv. Petru pri Radečah se se sprevodu pridružili Radečani, tako da je bil od tu pogrebni sprevod naravnost ve-ličasten. V kroju so bili tudi Sokoli iz Tr-bovelj, Zagorja, Zidanega mosta, Rimskih toplic, Radeč in Loke. Sokolska godba je igrala v srce segajoče žalostinke.

Pred Sokolskim domom na Zidanem mo-stu, kakor tudi pri odprtem grobu, je za-pel sokolski pevski zbor. Od rajne sta se poslovila tudi dva zastopnika sokolskega br. Pahor iz Trbovelj in br. Dimec iz Zidanega mosta, ki sta poveljevala marljivo So-kolico in jo stavljala za vzor bratske so-kolske misli.

Pokopana je poleg svojega pokojnega očeta, ki že mnogo let spi nevzdravno spanje. Ko je padel zemlja na krsto prerano umr-le Sokolice, se je zarosilo marsikatero oko. Zemlja je sprejela vase izmučeno telo vzor-ne Sokolice, katero bodo ohranili vsi v naj-lepšem spominu. Naj ji bo zemljica lahka!

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20 uri
Sreda, 4. maja: Pokojnik. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol
Četrtek, 5. maja: Nočna služba. Red. Ce-trtek
Petek, 6. maja: Ob 15. uri: Na ledeni plo-šči. Dijaska predstava. Izven. Globoko znižane cene od 14 din navzdol
Sobota, 7. maja: Izpit za življenje. Izven. Znižane cene

★
Valo Bratina, član naše drame bo pra-znoval 13. t. m. 25-letni jubilej umetniškega dela. Bratina spada med naše izra-zite karakterne igralce z realistično izraz-no močjo, ter je podal tekmo svojega dela v dramy lepo vrsto prirodno zajetih podob. Svoj jubilej bo proslavil v šunderlovih ske-čih »Lopovščine«, ki jih bo zrežiral B. Kreft.

OPERA
Začetek ob 20. uri
Sreda, 4. maja: Madame Sans Gene. Red. Sreda
Četrtek, 5. maja: Don Juan. Red B
Petek, 6. maja: zaprt
Sobota, 7. maja: Trubadur. Premijerski abonma.

★
»Trubadur« v letošnji vprizoritvi nam bo prinesel razveseljivo zasedbo glavne par-tije. Manrica bo pel naš odlični tenorist Franci, Leonoro — Oljdekopova, Azuceno — Kogejava, Luno — Janko, Ferranda — Petrovič. Ta melodiozna in popularna opera bo našla med občinstvom brezdvom-nega mnogo ljubiteljev. Njnene znane arlje nudijo nosilec glavnih partij hvaležne in prekrasne pevске naloge. Dirigent: dr. Švara.

Iz Novega mesta

S svojimi skioptičnimi fotozgrafskimi predavanji je znani funkcionar ljubljanskega Fotokluba, g. Karlo Kocjančič, v letošnji go-zoni obiskal mnogo večjih krajev Slovenije in sedaj bo na povabilo novomeškega Oplešvalnega in turško prometnega društva nastopil s svojim predavanjem »Po slovenskih dobrih in višavah, ki vzbujajo povsod mnogo pozornosti, tudi v dolenski metropoli. Na to predavanje, ki obsega okrog 120 diapozitivov in med njimi tudi posnetke v naravnih barvah, novomeško občinstvo po-sebe opozarjamo. Vršilo se bo v četrtek 5. t. m. ob 20. v dvorani kina »Domac«.

V Kolizeju je gorelo

Ljubljana, 4. maja. Patron ognjegascov sv. Florijan je letos za svoj god spravil že zarana na noge ljubljanske gasilce. Davi ob 5.18 je straž-nik Kučar pri obhodu po Bleiweisovi cesti opazil, da se val izpod strehe Kolizeja gost dim. Stražnik je skočil do bližnjega tele-fona in obvestil gasilce. Potem je odhitel v Kolizej, kjer je ugotovil, da je res na-stal v podstrešju ogromnega poslopja ne-varen požar, ki se je hitro širil. V višjih nadstropjih stanujoči ljudje so že preplašeni begali po hodnikih in skušali požar pogasiti z vodo, ki so jo donasili v poso-dah. Poklicani gasilci so prispeli že nekaj minut po alarmu z motorno brizgalno, orodnim avtomobilom in Magirusovo le-stvo. Pod vodstvom vodje g. Furlana ter podvodje g. Rozmana so nemudoma nape-ljali dve cevi, ki sta pričeli brizgati v go-reče ostrežje močne curke vode. Za pokli-cnimi gasilci so bili takoj na mestu tudi prostovoljni gasilci, ki so enako hitro sto-pili v akcijo.

Ognej je nastal v podstrešju poslopja v traktu ob Bleiweisovi cesti. Vneli so se naprej zaboji za smeti, v katerih je ena izmed strank najbrž pustila med pepelom živo žerjavico. Ognej je kmalu prešel na leseno strešno konstrukcijo, krito deloma s pločevino, deloma pa z navadno opeko. Požar je povzročil v poslopju, v katerem stanuje do 100 strank, veliko razburjenje. Navzlic zgodnji uri se je zbrala tudi spo-daj na cesti velika množica ljudi. Gasilci so požar kmalu omejili in preprečili, da ognej ni preskočil na drugo stran strehe. Velik del strehe so morali tudi razdreti, nakar je bilo šele mogoče uspešnejše ga-šenje. Gornja nadstropja so bila med ga-šenjem vsa premočena in imajo precej škodo na pohišturu tudi stranke. Popolnoma

so zadušili gasilci požar šele okrog 7. stra-ža pa je morala ostati na kraju požara še do 8.

Škoda, ki jo je povzročil požar, znaša bli-zu 50.000 din, je pa krita z zavarovalnino.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sreda, 4. maja katoličani: Flo-rijan, Cvetko

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Bell Jorgovan

Kino Sloga: Kavarna Metropol

Kino Union: Javni škandal

Bolniška blagajna mestnih nameščencev

občni zbor ob 18. na magistratu

Predavanje g. Alojzija Potočnika »Dvor-ski okraj v prejšnjih stoletjih« ob 20. v mali dvorani Kazine

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marjani trg 5, Ku-ralt, Gosposvetska cesta 10, Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

Izpod sita

Gospod urednik! Včasih ste posvečali primerno pozornost kinologiji, ki je v re-snici vsega upoštevanja vredna veda, če-prav se po slovensko imenuje pasjelolija. Dovolite torej, prosim, da se dotaknem ob tej priliki izredno pomembne panoge te slovitve vede. Vsi pasijereci nama bodo hvaležni.

Nekateri raznašajo govorice, da je jav-no življenje korumpirano. Tega nam ni tre-ba verjeti. Ne, pri nas je še doma pošte-nost, povsod sede sami značajni močje in naše časopisje ne piše niti pod siti o ko-rupciji. Pišemo kvečjemu o psičkih. Prav zaradi tega, zaradi psičkov, pri nas ni ko-rupcije. Med nami delujejo za javni bla-gor z izredno požrtvovalnostjo, zaslužnostjo, neomahljivostjo (nadaljeje vzdevke pa poiščite, prosim, v kateremkoli jubileju), ne da bi jim mogel skušnjavec do živega. Pravi problem je, kako bi te ljudi korumpi-rali. Mimogrede rečeno je pa vsaj ta pro-blem že rešen. Težko je nepodkupljivemu možu vtakniti v žep napitnino. Toda na pomoč nam je prišla kinologija. Nepod-kupljivi močje so pogosto ljubitelji živali, predvsem psičkov, ker so pač srčno omi-kani ter plemeniti, kakor so plemenite pas-je pasme. Skušnjavec se zanima za psička nepodkupljivega možu. Pravi: »O, gospod, kako krasnega psa imate! Moja žena se je vprav zaljubila vanj. Koliko pa zahtevate zanj? Ali bo 20.000 din dovolj?« — Ne-podkupljivi zaslužni močje odgovorja zviska: »Zelo nerad ga dam. Težko, da bi dobil zopet takšen eksemplar. Toda vaši želji, odnosno spoštovane milostljive, težko na-sprotujem.« — Kupčija je sklenjena, pri-hodnje dni si pa skušnjavec prizadeva, ka-ko bi se znebil pasje mrcine, kajti po skle-njeni kupčiji je treba kinologu obesiti na klin. Tudi midva morava storiti tako.

Iz Maribora

— Kmečko gledališče bo gostovalo. Uspešno novo delo »Čigav je grunta izpod pe-reta Vinka Koržeta bomo imeli priliko vi-deti na mariborskem mestnem odru v ne-deljo 15. t. m. ob 15. Poudariti moramo, da je to prvi izrazito kmečki oder v Slo-veniji; tu ni zadrž, ne fines, vse se suče preprosto, naravno, kakor da živis med kmeti na vasi. V Ptujtu so bili s krstno predstavo zelo zadovoljni. Ta igralrska dru-zina je nekaj svojostvenega, čudiš se prika-zovanju dravskopoljskih običajev, mehka polonščina poje iz ust preprostih kmečkih igralcev, da je veselje. Zanimanje je veli-ko, hvala mariborski gledališki upravi, da nam nudi užitek »cirkovskega«, tako rekoč domačega izvora.

— Brivci so sprejeli nov cenik. V pone-deljek zvečer se je vršil v »Novem svetu« sestanek mariborskih in okoliških brivcev in lasničarjev. Zborovanje je vodil predse-dnik združenja g. Fran Novak, ki je v dalj-šem govoru orisal pomen ankete. Kakor smo že poročali, se je nedavno pričela v Mariboru borba za eksistentno Zlasti oko-liški brivci so izdelovali trajne kodre ta-ko pod ceno, da sami niso nič zaslužili, po-leg tega pa so škodovali s tem tudi mest-nim brivcem in lasničarjem. Zborovalci so s tremi protiglasovi sprejeli naslednji cenik za trajne kodre: v okolici 60 din, na peri-feriji 70 din in v mestu 80 din. Vsi oni, ki so glasovali za ta enotni cenik, so morali podpisati posebno izjavo. Cenik stopi takoj v veljavo.

— Podražitev mesa v Mariboru. Kakor doznavamo, nameravajo mariborski mesar-ji povišati cene mesa povprečno za 2 din pri kilogramu. Mesarji opravičujejo povi-šanje s povišanjem cen živini. Tozadevno se vrše že dogovori pri mestnem tržnem nadzorstvu v Mariboru.

— Nova kolektivna pogodba knjigove-zov. V ponedeljek zvečer so se mariborski knjigovezi sestali na anketi, ki jo je vodil predsednik g. Miho Vahtar. Po vzoru ljub-ljanskih tovaršev so tudi mariborski knji-govezi sprejeli novo kolektivno pogodbo, ki je za nje precej ugodna.

— Starček utonil v potoku. V potoku Velka blizu Podvelke so ljudje našli trup-lo okoli 80 let starega starčka, ki je bil v sami srajci. Očividno si je starček pral ob potoku perilo. Pri tem je padel v vodo in utonil. Starčkova identiteta ni znana.

— Oče se je obesil, sin zastrupil. Pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah se je obesil 58 letni vinicar Martin Fajs. Našel ga je njegov 19 letni sin Josip, ko je bil že mrtev. Sam hotel končati življenje. Zavil je več-jo količino mišnice. Njegovo življenje je v resni nevarnosti.

JEANETTE MAC DONALD in NELSON EDDY zopet v Ljubljani
v triumfalnem glasbenem vefilmu majske pesmi in ljubezni

Kino Matica BELI JORGOVAN
21-24
Radi ogromne dolžine filma so predstave ob 16., 19. in 21.15 uri!

DNEVNE VESTI

— Popravi. Včeraj se je vrnila na naslovno stran v datumu nejluba pomota, ki so jo po naši naročniki in čitatelji sami popravili. Namestu torek, 3. maja, je stalo sredo, 4. maja.

— Poštna brzojavna telefonska sola. V palači poštne ministarstva v Beogradu je bila včeraj svečano otvorjena pošto brzojavna telefonska sola. Poštni tečaj bo posebej letos 66 poštinskih uradnikov pripravnikov s srednjim in fakultetnim izobrazbo. Kandidati bodo posejali šolo 10 mesecev, potem na postanejo po izpitu uradniki.

— Privatni izpiti. Po novih pravilih o privatnih izpiti se je treba za privatni izpit na gimnazijah prijaviti do 15. maja pri ravnatelstvu zavoda, v žigir okolišju bivajo stari kandidata ali je kandidat stalno uslužben. Na drugih zavodih izpit ni dopusten. Ako gre za privatni izpit z dopolnilnimi izpiti, naj se prošnja že prej vloži. Privatni izpit se sme opraviti v enem letu za dva razreda. Poleg kolokvije, enakega zneska za šolski fond in šolnine, je predpisan poseben honorar za člane izpitnega odbora (na primer za privatni izpit četrtega razreda realne gimnazije 680 din honorarja). Prošnje za izpiti morajo biti predpisno sestavljene in pravilno opremljene s prilozami. Kandidati naj se informirajo pri ravnatelstvih.

— Iz državne službe. Odpuščen je iz državne službe policijski stražnik pripravnik Ivan Pleh pri predstojništvu mestne policije v Mariboru. Imenovan je za policijskega stražnika pripravnika v III. skupini zvančnikov Stanko Virnik pri upravnici policije v Ljubljani.

— Premestitve v davčni službi. Premesčeni so v davčni službi davčni inspektor Engelbert Goršek iz Zlatarja v Koprvnico, višji davčni kontrolor Franc Boč od davčne uprave Ljubljana-okolica k davčni upravi Ljubljana mesto, višji davčni kontrolor Rudolf Zasljin iz Kranja v Novo mesto, davčni kontrolor Josip Eržen od davčnega urada Ljubljana-mesto k davčnemu uradu Ljubljana-okolica in Stanko Bedlin in Slovenskih Konjic v Kočevje.

— Iz banovinske službe. Imenovani so za banovinske uradniške pripravnike pri banski upravi Stojan Jenko, Janez Kmetec in Zvonimir Strekelj; po potrebi službe je bil premeščen Albin Bačar, tajnik sreskega cestnega odbora v Radovljici k sreskemu cestnemu odboru v Laško. V višjo skupino sta napredovala dr. Bogomir Kreuziger, asistent banovinske bolnišnice v Mariboru in Pečovnik Konrad, banovinski strokovni učitelj pri vinarstvu in sadjarstvu šoli v Mariboru. Imenovana sta za banovinske uradniške pripravnika Michael Presteri pri okrajnem cestnem odboru v Radovljici, kjer bo vršil posle tajnika okrajnega cestnega odbora in Karel Novina za zvančnika pri banski upravi v Ljubljani.

— IV. jugoslovski kongres proti tuberkulozi. Od 22. do 24. t. m. bo v Hercegovnem četrti jugoslovski kongres proti tuberkulozi, ki ga sklicujeta Jugoslovski protituberkulozni društvo in Jugoslovski protituberkulozna liga. Kot konferent bo poročal na kongresu tudi predsednik Protituberkulozne lige v Ljubljani dr. Joža Bohinjec o pokliu in tuberkulozi. Kongresu lahko prisostvujejo vsi zdravniki in predstavniki socialnih in zdravstvenih ustanov.

— Nova olajšava v medmestnem telefonskem prometu. Poštno ministarstvo je uvedlo še eno novost v medmestnem telefonskem prometu. Kdor je doslej klical na telefon koga v drugem mestu je moral plačati telefonsko takso, čeprav telefonskega pogovora ni bilo, ker dotični, ki ga je klical ni prišel k telefonu. To je bilo zelo nepraktično in zato je brzojavno telefonski oddelek predlagal naj se uvedejo telefonske pozivnice, s katerimi se naroča telefonski pogovor preko določenega telefona s tisto osebo, o kateri ni gotovo, če bo v času poziva pri telefonu. S telefonskim pozivom preko pošte se lahko odslej preko poljubnega telefona naroči sestanek za telefonski pogovor proti taksi v znesku tretjine takse za telefonski pogovor ali najmanj 5 din.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 36. z dne 4. tm objavlja finančni zakon za leto 1938/39 in razne objave iz »Službenih Novin«.

— Rudnik Kopaonik zaprt. V nedeljo je bilo vsem delavcem in uradnikom rudnika Kopaonik v Belem brdu s 15. majem odpovedano. To je bilo storjeno zato, ker mora biti rudnik najpozneje ob koncu maja zaprt. — Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večina oblačno nestalno vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Zagrebu in Splitu 20, v Ljubljani 19.2, v Mariboru 18.2, v Beogradu in Sarajevu 18, na Sušaku 17. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761.7, temperatura je znašala 9.2.

— Nevihla v kamniškem okraju. Včeraj popoldne, kmalu po 1 so se pričeli zbirati nad Kamnikom črni oblaki. Okrog 14. je večkrat zagrmelo, nakar se je vtila ploha. Oblaki so se kmalu raztegnili nad vso pokrajino in sledila je nevihta za nevihto. Deževalo je vse popoldne in je bil izdaten močeh deželen mrena ves kamniški okraj. Posebno veliko dežja je bilo okrog Moravice in v Domžalah. Dež je segel do Jezice; dočim je ostala Ljubljana in južna ter severozapadna okolica brez nege.

— Nesreče in neizgode. V splošno bolnišnico so prepelali železniškega delavca Karla Udrija iz Sp. Besnice nad Kranjem, ki si je pri padcu na progi zlomil desno nogo. — Uradnica Jelka Šuligoj, stanujoča v Šlomškovi ulici 14, je doma padla in si zlomila levo nogo. — Na Pogačarjevem trgu je neke motokiciste, povozil včeraj 6 letnega livarjevega sina Franca Ogrinca, stanujočega na Čankarjevem nabrežju Dečko si je zlomil nogo. — Reševalci so bili včeraj pozvani tudi v Kopitarjevo ulico, kjer so naložili v avto 37-letno Marijo Zontarjevo iz Virmas, ki ji je na cesti nenadoma postalo slabo. Odpeljali so jo v Zvezno bolnico.

— Zaradi neščne ljubezni se je zastrupila. V Zagrebu se je zastrupila v ponelejek zvečer tovarniška delavka Marija Križan. Zavžila je precej ocatove kisline, pa so ji v bolnici izprali želodec in rošili življenje. V obup jo je poglala nesrečna ljubezen.

— Oče ubil sina. V Dolgi vasi blizu Dolnje Lendave se je odigrala krvava rodbinska tragedija. 75letni posestnik Josip Szabo je z nožem zabodel svojega 30letnega sina Ljudevika. Sin je bil priden in rad je delal doma. Hotel se je po oženiti in zato sta se jela z očetom pripraviti. Stari je znan kot pijanec. Med preprirom je potegnil kuhinjski nož in zabodel sina, ki je v bolnici v Murski Soboti kmalu izdihnil.

— Smrt dveh deklet v plamenih. V ponelejek ponoči sta v hiši Vasko zadruge Domjanovič v vasi Črtenici pri Drvaru zgoreli 17 Olga in 12 letna Milka Domjanovič. Niuna mati je odšla z bratom v Drvar na delo. Hčerki sta pa ostali sami doma. Ker matere še pozno zvečer ni bilo domov, sta zakurili na ognjišče. Pozabili sta pa zapreti vežna vrata. Pihal je močan veter, ki je raznesel žerjavico z ognjišča po vsej hiši. Tako je nastal požar in deklici v strahu nista našli izhoda iz goreče hiše, v kateri jo je doletela strašna smrt.

Iz Ljubljane

— Iz Odposiljatev obrtnih razstavnih izdelkov iz Ljubljane. V Zagreb. Včeraj popoldne je Zbornica za TOI v Ljubljani odposlala obrtne izdelke za mednarodno razstavo v Berlinu v Zagreb, kjer se zbira razstavno blago iz vse države v Obrtni zbornici. Prevoz je prevzela špedicija R. Turk. Odposiljatev po železnici bi bila zamudnejša in izdelki bi bili v večji nevarnosti, da bi se poškodovali, zato so se odločili za prevoz s tovornim avtomobilom. Prej so vse izdelke zelo skrbno obili in zavili, da se ne bodo poškodovali med prevozom v Berlin in zložili so jih posebno pazljivo na avtomobil. Avtomobil je odpeljal izpred zborniškega poslopja ob 14. Računali so, da bo vožnja trajala 4 do 5 ur. Spremljevalca bi se morala vrniti z avtomobilom že ponoči, a se doslej, ko to pišemo še nista. Vendar upajo, da je šlo vse po sreči ter da je zamuda nastala najbrž samo zaradi pregleda na zagrebški mitnici.

— Iz Ljubljanski otroci v delu za pomoč sešolcem. Ljubljanski šolarji izpolnjujejo že nekaj let sporede mladinskih dobrodelnih akademij, ki jih prireja mestna občina v prid revnim otrokom. Otroci se tako vadijo že v rani mladosti dejansko pomagati revnim tovarišem. Kdor jih je že videl, ve, kako navdušeno napravijo to svoje karitativno delo. »Otrok za otroka« jim služi za geslo. Ti šolarji ne prosijo drugega, kakor da pridejo občani na akademijo. Poskrbeli bodo, da se bo vsak imenito zabaval. Malo bo vselega, malo žalostnega, petje in ritmični plesi spevoigra pravilica, rajanje in seveda tudi orkester mladih harmonikarjev, ter še drugega dosti. Nikomur ni bilo žal, kdor je videl lani mestno mladinsko akademijo. Letos je spored tako imeniten, da bo prav gotovo vsakdo mnogo zamudil, kdor se akademije ne bo udeležil. Prireditve bo v četrtek 5. maja ob pol 20, uri v frančiškanski dvorani. Vstopnice se dobe v pisarni »Pax et bonum« v frančiškanski pasaži. Tako so poceni, da si more vsakdo to veselje privoščiti. Sedež dobijo že za 5 din, pa dalje do 20 din stojiše pa za 3 din.

— Iz Materinski dan v najglobljem smislu besede proslavi Jugoslovanska ženska zveza, sekcija za dravsko banovino v nedeljo, 8. t. m. v dvorani mestnega poglavarstva v Ljubljani ob pol 11, uri dopoldne. Predava ga. Cirila Stebi-Plesko o snovi, ki je danes aktualnejša kakor kdaj prej: Skrbimo za starost naših mater.

— Iz Opozarjamo na koncert znamenitega domačega basista Frana Schifferja-Navigli, ki nastopi v veliki Filharmonični dvorani v ponedeljek, dne 9. majnika ob 20. uri zvečer. Po dovršenih glasbenih študijah je basist Schiffer deloval več let v Nemčiji, kjer je bil član nemške klasične opere, ki je vzpizirjala najboljša klasična dela po vseh kulturnih centrih v Rajhu. Nato je bil stalen član opere v Rostocku. V minulih koncertni sezoni je imel celo vrsto koncertov. Na ponedeljkovem koncertu, na katerem bo pesmi in arije domačih in tujih avtorjev ga spremlja kapelnik Niko Stritof. Sedež so na razpolago po običajnih koncertnih cenah v knjigarni Gl. Matice, na večer koncerta pa v veži Filharmoničnega poslopja.

— Iz Protituberkulozna zveza v Ljubljani sporoča, da bo otvorila letošnji protituberkulozni teden z otvoritveno svečanostjo, ki bo v soboto 7. maja ob 19.30 uri v sejni dvorani mestnega poglavarstva. Poleg otvoritvenega govora gospoda bana dr. Marka Natlačenca in predsednika mestne občine ljubljanske gospoda dr. Jura Adlešiča, se to priložnosti tudi izvajal program, ki bo kulturno na višini, saj bo poleg članov ljubljanske drame sodeloval tudi ljubljanski godalni kvartet (gospodje: Pfeifer, Stanič, Sušteršič in Müller).

— Iz Razkrinkana družba zločinskih trgovcev z belim blagom. Nedavno tega je neki mladi novinar razkrinkal eno najopasnejših družb mednarodnih zločincev, ki so se pečali s trgovino z lepimi mladimi dekletci, ki so jih prodajali v zloglasne južno-ameriške javne hiše. Ta družba je imela v Evropi več central in odkar je njihovo početje najstrožje nadzirala posebna mednarodna policija, so postali ti brezvestni zločinci še bolj previdni in so nadaljevali svojo ogabno trgovino pod plaščem gostovanja raznih baletnih skupin in gledaliških družb. Mnogo lepih mladencev je padlo kot žrtev teh brezvestnežev in mnogo žrtev je plačalo svojo željo po slavi in bogastvu s smrtjo, kajti resitve iz blazov, kamor so jih prodajali, ni bilo za nobeno več. Kakšne so bile metode zločinskih trgovcev z belim blagom, je najbolj razvidno iz najnovejšega filma »Beli tovor«, ki se bo predvajal od jutri naprej v kinu Slogi. Ta film je eden najinteresnejših filmskih del francoske filmske produkcije in ga vsakomur najtopleje priporočamo v ogled. Glavno vlogo igra Käthe Nagy in simpatični Jean Pierre Aumont.

— Iz XXXVIII. redni občni zbor Trgovskega društva »Mercur« za Slovenijo v Ljubljani se bo vršil v četrtek, dne 19. maja t. l. ob 7. uri zvečer v posvetovalnici Zdrugažev trgovcev v Trgovskem domu, Gregorčičeva ul. 27, pritličje, levo. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo preglednega računa. 5. Volitve odbora, društvenega razsodišča ter dveh preglednikov računov. 6. Določitev ustanovnine, članarine in pristojnin za leto 1938/7. Samostojni predlogi. Samostojne predloge je naznaniti pet dni pred občnim zborom pisмено društvenemu predsedniku.

— Iz Tatrina. V stanovanje Ivana R. v Vodmatu se je splazil včeraj zjutraj tat, ki je odnesel iz jedilne šrambe za 200 din jestevin in nekaj oblike ter orodja.

— Iz Jugoslovanske ženske zveze, dravske sekcije, občni zbor bo v nedeljo 15. t. m. ob pol 10. dop. v Ljubljani v dvorani mestnega magistrata.

— Iz Muzejsko društvo za Slovenijo v Ljubljani bo imelo svoj redni letni občni zbor v četrtek 5. t. m. ob 17. uri v čitalnici Narodnega muzeja.

— Iz »Dvorski okraj v minulih stoletjih« je naslov predavanja, ki se vrši drevi ob 20. v kazinski dvorani. Predavanje spremljajo lepe skiptične slike. Vsi vljudno vabljeni. Vstopnine prosto.

— Iz Vid vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, Izprašanem optiku, Stari trg 9, Ljubljana.

— Iz Tivar oblike, moda, kakovost in cena en pojem. Glavna zaloga Anton Brumec, Ljubljana. Prešernova 54, nasproti glavne pošte.

— Iz Znižane cene v kinu Slogi! Uprava kina Sloge se je odločila, z današnjim dnem znižati cene vstopnicam in pomožiti številnejšim sedežem po din 2.50, din 4.50 in din 6.50 tako, da je odslej omogočeno tudi najširšim slojem občinstva redno posejanje kina Sloge. Pri tem pa moramo omeniti, da bo ostal program kina Sloge na isti doseganji višini, ker prinese kino Sloge laš v ma-

Moški imajo posebno radi negovanost, katero dosežete z uporabo zares dobrega mila.

ELIDA BELI ŠPANSKI BEZEG
snežnobele barve omamljivega vonja

ELIDA MILA

ju in juniju znamenite filmske premijere, kakor film »Beli tovor«, »Golem«, »Maternelle«, (film odlikovan z najvišjim predikatom francoske akademije umetnosti), »Beli vrag ali Hadži Murat« (po Tolstega istoimenski noveli), »Lukrecija Borgia« itd. Ves ta najizbranejši program bo ljubljansko publiko nedvomno močno zanimal.

Žrtev noža

Ljutomer, 4. maja
V Globoki, občina Razkrižje pri Ljutomeru je prišlo v nedeljo do krvavega spopada. Pri posestniku Zmazku v Globoki je v vinotoču popoldne popivala družba veselih fantov. Mimo sta prišla brata Matija in Stefan Luskovič in kar naenkrat so si bili fantje v laseh. Nastal je hud pretep, v katerem je skupil 24-letni Josip Malec. Ta je z drugimi fanti vred naskočil Luskoviča in ju začel obdelavati s palicami.

V silobranu je pa Matija Luskovič potegnil nož in sunil Malca v hrbet, da se je težko ranjen zgrudil. Krvavega črta so prenesli v Zmazkovo hišo in takoj poklicali zdravnika, ki je ugotovil, da je dobil dva sunka v pljuča. Ranjenec se bori s smrtjo. Orožniki so uvedli preiskavo.

SPORT

Staričeva zmaga

Ljubljana, 4. maja
Poročali smo o senzacionalnem uspehu »Letečega Kranjca« Ludvika Stariča na nedeljskih mednarodnih motociklističnih dirkah v Plzni na Češkoslovaškem. Včeraj sta se Starič in načelnik motociklistične sekcije g. Rupena vrnila in bi moral Starič o svojem uspehu poročati na članskem sestanku ŽSK Hermes. Od potovanja je bil pa preveč utrujen in bo zaradi tega predaval šele na sestanku v četrtek. O Staričevem uspehu pri nedeljskih dirkah je pravil našemu poročevalcu g. Rupena:

Dirke so se vršile v nedeljo popoldne v nabito polnem stadionu in startali so najznamenitejši dirkači Evrope, med njimi tudi prvak Nemčije Gunzenhauser in prvak Češkoslovaške Juhan. V dirki motorjev na 500 ccm, kjer so prišli skupaj vsi favoriti, je trikrat startal tudi Starič, ki je v prvem teku zasedel tretje mesto, v drugem drugo, v tretjem pa prvo mesto in v dramatski borbi postavil tudi najboljši čas dneva. Druga dva favorita Gunzenhauser in Juhan sta že popeljevala odstopila. Starič je prejel nagrado za najboljši plasman v kategoriji 500 ccm in za najboljši čas dneva.

K zaključku je bila še handicap dirka motorjev vseh kategorij, ki je veljala kot nekako tolažilno tekmovanje. Motorji do

250 ccm so dobili 25 metrov naskoka, motorji 350 ccm 15 metrov, zadaj so pa startali motorji s 500 ccm, med njimi tudi Starič. V tej skupni dirki je Starič divje poglinal in je že na prvem ovinku dosegel vodilno skupino, oziroma motorje, ki so startali s 25 metri naskoka. Na njegovo nesrečo je pa eden tekmovalcev padel in je Starič treščil vanj ter odletel v loku. K sreči se mu ni nič zgodilo, le dirkati ni mogel več. Stariču so priznali, da je junak dneva.

Iz Celja

— c Literarni večer. Po uspehi vpriporitvi Savinove opere »Matija Gubec« bo drevi ob osmih v Mestnem gledališču v okviru Celjskega kulturnega tedna literarni večer, na katerem bodo recitali iz svojih del Kaver Meško, Vladimir Levstik, Ruža Lucija Petelinova, Janko Kač, Silvija Sardenko, Jernej Stante, France Kozar, Ljuba Prenerjeva, Danica Grudnova, France Frece, Jožko Jurač in Fran Roš.

— c Nesreča otroka. V Polzah pri Novi cerkvi je padla v nedeljo dveletna dnanarjeva hčerka Olga Senegačnikova doma s peči in si zlomila desno nogo nad kolonom. Otroka so prepeljali v celjsko bolnico.

— c V celjski bolnici sta umrla v ponedeljek 57-letni posestnik Valentin Jakob iz Hebenštrajta pri Konjicah in osemletna posestnikova hčerka Olga Turnškovca iz Medloga pri Celju, v terek pa je umrla v Vojniku pri Celju v visoki starosti 83 let zasebnica ga. Marija Jostova.

— c Tragčna nesreča. V ponedeljek med 7. in 8. zjutraj je stopil 76-letni Jurij Paušek, posestnik na Crnem vrhu pri Sv. Juriju ob Taboru, k potoku Ojstriči blizu svoje hiše po vodo z živino. Ko je zajemal vodo, se je preveč naglil in izgubil ravnotežje. Udaril je z glavo ob kamen in dobil štiri centimetre dolgo poškodbo na temenu. Paušek je onesveščen padel v potok in utonil. Njegova hčerka Pavla, ki se je kmalu nato vrnila iz cerkve domov, ga je našla v potoku, toda vsi napori, da bi spravili Pauška k zavesti, so bili zaman. Pauška so položili danes na pokopališče pri Sv. Juriju ob Taboru k zadnjemu počitku.

Iz Ptujja

— Članice CMD so se vrnile danes iz Beograda, odnosno Oplenca, s poklonitvenega potovanja. Iz Ptujja je bilo 16 članic.

— Nov okrajni cestni odbor. V Ormožu je bil ustanovljen te dni nov okrajni cestni odbor za sodni okraj Ormož. Dosedaj je bil sodni okraj Ormož priključen okrajnemu cestnemu odboru Ptuj. Za načelnika novega cestnega odbora je bil izvoljen g. Stamberger Janko iz Središča.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej Prekliti, izjave beseda Din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

PRODAM

Aleks. OBLAT,
veletrgovina
vseh vrst čevljev
se priporoča cenjenim
odjemalcem.
Sv. Petra cesta 18

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej
Najmanjši znesek 5 Din

POSEBNE NOVOSTI
vseh oblačil, sport, kamgarn,
obleke, pumpanice, perilo itd.
najceneje
PRESERKER
Sv. Petra cesta 14

50 PAR ENTLANJE
azuriranje, vezenje zaves, perila,
monogramov, gumbrice. V
vika zaloga perja po 675 din
»Julijana«, Gospodarska cesta
12

GOSPA ZIPKIN
se je preselila. Informacije v
poslovnih zadevah pri Kokalj,
palača Dunav, vrata št. 24, tel.
29-24. 1386

POUK

Beseda 50 par. davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

STROJEPIŠNI POUK
Večerni tečaj za začetnike in
izvežbance. Dva oddelka — od
pol 7. do 8. in od pol 8. do 9.
zvečer. Najmodernejša stroje-
pisnica, na razpolago 25 naj-
različnejših pisalnih strojev. —
Vpisovanje dnevno od 1/2 7. do 8.
zvečer. Šolnina najnižja. Priče-
tež pouka 4. maja. Tečajji 2 do
4 mesece. Christofor učni zavod
Domobranska cesta 15.

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

STANOVANJE
enosobno ali majhno dvosobno
išče mirna in snažna stranka
za takoj ali kasneje. Ponudbe
na upravo »Slov. Naroda« z
navedbo najemnine pod »Dve
osebici. 1373

SAMSKO STANOVANJE
iščeta dva gospoda. — Ponudbe
na upravo »Slov. Naroda« pod
»Dva gospoda« 1385

Presenetljivo odkritje zdravnikov vrača mladost uveli gubasti koži

Neki dunajski medicinski strokovni list objavlja poslednje zmagoslavje znanosti, ki bo zadivilo svet. Dognan je bil ne samo vzrok gub, marveč tudi način, kako jih je mogoče odstraniti. Materam pa celo tudi starim mamicam se lahko vrne čista sveža polt njihovih dekliških dni. Zenske petdesetih pa celo tudi šestdesetih let lahko spet dobijo gladko in nenagubano mladostno kožo.

Gube izhajajo od tega, ker koža s staranjem izgublja nekatere bistvene redilne elemente. Te elemente zdaj pripravljajo iz lubno odbranih mladih živali. Čim dobi človeška koža spet te elemente, jo osvežijo in pomladajo. To so presenetljivi rezultati raziskovanj, izvršenih na dunajskem vseučilišču pod vodstvom profesorja dr. Stejskala. Ljubljano morajo izkoristiti od tega, da

profesorja si je z ogromnimi stroški pridobila trdka Tokalon. Njen ekstrakt živih kožnih celic, ki se imenuje »Biocele«, se lahko najde samo v kremi Tokalon (rožnate barve). Pri kemičnih preizkušnjah, pri ženskah od 60 do 70 let so bile gube odstranjene v šestih tednih (glej izčrpno poročilo v Dunajskem Medicinskem Vestniku).

Uporabljajte vsak večer rožnato kremo Tokalon, hranilo za kožo. Ona hrani in pomlaja kožo med tem ko Vi spite. Gube kmalu izginejo. V nekaj tednih boste za leta in leta mlajši. Čez dan uporabljajte belo kremo Tokalon (brez mavčobe). Ona razkraja zajedalec, krči povečane žnojnice in napravlja najtemnejšo in najopornjšo kožo mehko, belo in gladko. Uspešni rezultati so zaimenčani ali pa se Vam vrne denar.

Maloletna izmečka človeške družbe

Naša mladina dorašča v moralni pokvarjenosti naše dobe

Ljubljana, 4. maja. Proces proti mladoletni morilnici, ki se nista bila dovolj stara, da bi jo obsojili na smrt na vislicah, je bil dogodek, ki je zbudil v naši javnosti zanimanje predvsem kot senzacija. Zdi se, da v ljudih ne more več zbuditi moralnega ogorčenja niti največja podlost ter moralna pokvarjenost. Ljudje so otopeli in zločin vpliva na nje zgolj kot senzacija, to se pravi kot živčno dražilo "potrebno", kot neke vrste duševna hrana. Niti moralizirati v slogu svetlohljstva več ne znajo. Na procesu se je razgalilo pravo brezno moralne pokvarjenosti, v kakršnem sta se vtipljala dva mlada človeka. Za divjaški umor sta bila tako rekoč že zreli; bila sta že zreli zločinci, ko jima je bilo treba napraviti samo še korak do največjega zločina. Če bi ga ne napravila 19. februarja, bi ga prej ali slej. To ni bila le usoda, ne naključje temveč nujnost, kajti tako moralno pokvarjen človek ne more živeti brez zločina. Toda na procesu, kjer so sicer sodili samo maloletna morilnica, se je odkrila tudi moralna gnoloba vsega okolja, ki sta v njem živele. Prav nad to gnolobo bi se moral marsikdo zamisliti še bolj kakor nad zločinom samim, ako kdaj sploh razmišlja o zdravju in bolnosti naše družbe.

Zločinci imajo povsod zločinov ne morejo nikjer iztebiti. Vendar bi nam statistika lahko povedala marsikaj zanimivega, morda bi lahko z njo tudi ugotovili, da je pri nas več najbolj gnusnih zločinov kakor v drugih državah in pokrajinah, kjer sicer morala ne sedi tako visoko na piedestalu. Pri nas smo na znanj zelo občutljivi za moralo. Naj se nihče ob tej priliki ne sklicuje na nemoralne filme in na njihov škodljiv vpliv na mladino! Nedvomno pri nas mladina zahaja v kinematografe kakor v drugih evropskih državah in mestih, kjer imajo mnogo več kinematografov, kjer ni tako stroga cenzura filmov in kjer je vstopnina za kinematografske predstave tudi nižja. Ne težko je reči, da bi bil vsega kriv le film. Na mladino nedvomno zelo vpliva tudi družinsko življenje, ki je vključeno v okolje socialnih razmer. Prav v našem primeru vidimo, da sta mlada zločinka živele v družinah, ki ju je razkrajala moralna pokvarjenost.

Rekli boste, da je torej vsega kriva slaba vzgoja. To je zelo pavšalna sodba, s kakršno smo se zadovoljevali v prejšnjih časih. Moramo se vprašati po korenu zla: Zakaj mlada človeka nista imela boljše vzgoje? In: Zakaj roditelji niso vedno dobri vzgojitelji? Odgovor ni posebno težak. Ali so roditelji lahko dobri vzgojitelji, če sami stojijo z eno nogo v kriminalu? Najboljša vzgoja je zgledno življenje. Človeka ne moreš nikdar vzgojiti s samimi lepimi besedami. Tudi moraliziranje ni

vzgojanje. Morala ne more nikdar sloneti na sami filozofiji; sloneti mora na življenju. Zločina ne smeš storiti zato, ker je zlo, a ne zato, ker boš sicer kaznovan. Bistvo morale naše družbe je pa prav v tem: grešiti ne smeš, ker boš sicer kaznovan. To se pravi z drugimi besedami: grešiti sicer ne smeš, toda, če greh lahko skriješ, se ti ni treba bati kazni.

O vsem tem bi ne bilo treba govoriti, toda pred sodniki prav za prav nista bila te dni dva maloletna morilca, temveč naša mladina. Mladina, ki dorašča v ozračju moralne pokvarjenosti naše dobe. Mladina, ki je — lahko bi rekli celo — postranski produkt dandanašnjih socialnih razmer. Te socialne razmere so v resnici nesocialne, ker razkrajajo družbo v njenih osnovah; razkrajajo družino. Ne, te dni nista bila pred sodniki na tajni razpravi samo dva maloletna zločinka; kdove koliko zločincev dorašča dandanes med našo mladino, odnošno koliko jih je že povsem zrelih za zločin! Morda se bodo tisti, mladi ljudje posmehevali nad tem moraliziranjem, posmehevali, kakor sta se mlada morilca, ko sta stišala obsojbo. No, 20 let! Kakor da bi hotela reči: In kaj zato? Mislite, da se bojiva ječe? Še visile bi se ne bala! Ne, dandanašnja tako zvana pokvarjena ali v resnici pokvarjena mladina se ne boji ne boga ne hudice, nima predsodkov pred umorom in zapor za njo ni sankcija.

Kje je torej še dandanes kakšen jez, ki bi zajezil poplavo moralne pokvarjenosti, ki bi zaustavil naraščanje zločinov?

Toda kdo razmišlja nad tem? Takšen proces prav za prav tudi ni več nobena prava senzacija. Ni senzacija dandanes, ko pišemo dan za dnem o krvi, o vojnah, bombardiranih nasejih, ko časopise objavljajo le povesti z bojišči, ako je bilo pobitih dovolj ljudi; ko listi poročajo o bombardiranih mestih, če je bilo razmesarjenih dovolj žensk, otrok in starcev, ko je opravčilo za bombardiranje civilnega prebivalstva že, če je v kraju kakšna tovarna, ki služi vojni industriji. Število poklanih ljudi je dandanes samo senzacija in šele tedaj, če je dovolj visoko. Nikdar ne citate nikjer, da je treba nasilje obsojati kakor divjaštvo, da človeku mora vladati le razum; ne citate, da je klanje ljudi na debelo zločin in celo strašen zločin. Pač pa citate slavošpeve nasilju, pritrjevanju krvi, vladati pesti in grobi, krvoločni sili. Egoizem v resnici sedi na najvišjem piedestalu ožarjen z glorio nasilja, podprt z lažjo in hinavščino. Morala?

Ne, mladina ne dorašča samo v družini. Dorašča tudi pod vplivi splošnih dandanašnjih razmer. Da, mladina dorašča v razmerah, ki morajo roditi zločince. Morajo roditi zločince; ali kdo razmišlja o tem?

virju dr. Pušenkova oči. Četrtmestnega jezera. Brancelj je bil tudi obdolžen, da je posredil lovsko karto, v kateri je sprejeli letnico 1936 v letnico 1937. Oba sta krivdo zanikala. Mali senat s predsednikom a. o. a. Rajkom Lederhansom je spoznal Brancelja za krivega, ker je preduril lovsko karto in mu je za ta delikt prisodil mesec dni zapore. Plačati mora tudi sodne stroške, ki so izstreljivi. Oba sta bila oproščena glede divjega lova. Čeprav je Brancelj zanikal krivdo, sodišče njegovemu zagovoru ni verjelo. Znan je kot strasten divji lovec. Ni verjetno, da bi kdo drugi posredil njegovo lovsko listino in jo mogel uporabiti, ker je Brancelj v vsej okolici vsem dobro znan in bi kdo drugi ne mogel z njegovo listino prevartiti kontrolne organe. Samo obtoženci je bilo do tega da spremeni lovsko karto in jo uporablja.

Za ponarejanje takih listin je po zakonu zagrožena kazen robije do petih let. Sodišče je upoštevalo obtožbeno skrb za družino in je uporabilo milejšo kazeno. V obtožbi glede divjega lova je bil samo neki Jože Svigelj obremenjena priča, ta je pa svoje izjave spreminjal, sodišče se ni moglo prepričati o identičnosti dveh ob-

tožencev podobnih možkih, ki sta lovila v Pušenkovem revirju. Bil je že mrak, Svigelj se je lahko motil, ker je videl divjega lovca v precejšnji razdalji. V dvomu je sodišče glede divjega lova oba sprostito.

PRIPRAVLJALNI ROK

Včeraj bi se morala vseliti pred malim senatom razprava proti nekemu zasebnemu uradniku, ki ga obtožnica dolži ponarejanja javnih listin in prevare v škodo neke ljubljanske tvrdke. Deset priči je prišlo, obtožnica pa ni bilo izročeno. S pomočjo policije so obtoženco privleli na sodišče. Obtožene je prošil za pripravljalni rok, zato je bila razprava preložena na prihodnji tork. Razprava bo zanimiva, ker obtožene trdi, da je kot knjigovodja in poslovodja tvrdke z vednostjo lastnika lažno vodil trgovske knjige. Na ta način je tvrdka mogla lastno ceno za blago prikazati kupcem višjo kot je bila v resnici. Lastnik odločno zanika sodelovanje pri teh manipulacijah, a v temu kazenskega postopanja je umaknil predlog za kazensko postopanje proti obtožencu zaradi utaje.

Burno življenje Marte Marekove

Obraznava proti nji bo trajala 10 dni in zaslišanih bo nad 100 prič

Prvi dan razprave proti Marti Marekovi je pokazal, da ima demonska ženska precej pisano preteklost. V razpravno dvorano so jo morali prineesti na nosilnici, ker zatrjuje da ne more hoditi. Z njo vred je obtožen tudi židovski zavarovalni agent Jenő Neumann zaradi zavarovalnih sleparij.

Marta Marekova je stara 41 let in predsednik je ugotovil, da je bila zaradi obkroževanja že obojena na sedem mesecev težke ječe, da so ji pa del kazni spregledali. Na predsednikovo vprašanje, če se čuti krivo, je Marekova odločno in jasno izjavila: Ne, v nobeni točki obtožnice! Nato je pripovedovala o svoji preteklosti. Do šestega leta jo je vzgajala kuharica njenega očeta, potem je pa oče odpotoval v Ameriko in vse poizvedovanje njene matere za njim je ostalo zaman. Potem je prišla v samostan, kjer je ostala več let. Kmalu se je seznanila z 62letnim židovskim rentnikom Moritzem Fritschem, o katerem pravi, da jo je dal skrbno vzgajati. Najel je za njo družabnico, učila se je francoščine in klavirja. V Fritschevi družbi se je seznanila tudi s svojim poznejšim možem Emilom Marekom.

Zdi se pa, da njeno razmerje do že precej priletnega Fritscha ni bilo tako nedolžno, kakor to pravi ona. Med razpravo je namreč predsednik prečital izpoved ločene Fritscheve žene iz leta 1925, ki navaja, da je imela Marekova naravnost demonski vpliv na njenega moža. Ker jo je hotel pustiti, mu je grozila, da ga bo ovdala državnemu tožilstvu, češ da jo je zlorabil. Že tri mesece po Fritschevi smrti je poročila Emilia Mareka.

Kmalu po poroki je nastal v njunem stanovanju požar, ki je uničil del lepega,

od Fritscha podedovanega pohištva, katero sta pa poprej dobro zavarovala. Zavarovalnica je morala škodo kriti. Ko je predsednik pripomnil, da je bil ta požar nekam sumljiv, je Marekova vzkipela. Na to je predsednik prešel na znani Marekov proces, poudarjajoč, da sta bila takrat zakonca oproščena, kar bi bilo danes povsem izključeno, kajti izvedeniško mnenje se je glasilo da je nemogoče, da bi si Marek poškodeval nogo na način, kakor sta to izpovedala zakonca. Obtoženci se sicer ni treba danes zagovarjati zaradi tega dejanja, toda način njenega vedenja, ki ga je pokazala takrat pri razpravi, je dal jasno sliko njenega značaja. Sicer se ji je pa zadeva izplačala, saj je prejela 180.000 šillingov odpravnine (ne dolarjev, kakor smo pomotoma poročali včeraj).

Obtožbenka je predsednika pikro zavrnila, češ, da ne more trditi, da se je to izplačalo, ker je bilo življenje njenega moža na kocki. Pravi, da je denar, ki ga je dobila od zavarovalnice, deloma porabila za vzgojo otrok.

Predsednik je prečital izpovedi prič, ki pravijo, da sta bila zakonca Marek vedno v denarnih stiskah. Pri vseh kupcih in dejanjih je bila gonilna sila Marekova. Na te izjave je Marekova osorno odvrnila: Če mislite, da je to res, prosim! Če rečem ne, mi tudi ne verjamete! Glede na njeno čisto vedenje je predsednik zagrozil, da se lahko razprava vrši tudi brez nje. Zdi se, da je to precej pomirjevalno vplivalo na Marekovo, ki je bila potem v svojih odgovorih bolj umirjena. Razprava proti obtoženci bo trajala deset dni. Zaslišanih bo nad 100 prič.

si želimo novinarjem povedal, da je povsem zadovoljen z rezultatom pogajanj svojega advokata z njegovim bogatim ženo.

Bogata vdova je izjavila, da je pripravljena plačati svojemu možu v našem denarju nad 7.000.000 kot odškodnino za to, ker je nji na ljubo opustil svojo sportsko kariero. Poročena nista še niti pet let in tako dobi Fiermont za vsako leto zakonskega življenja nad en milijon. Toliko še ni zaslužil noben zakonski mož. Bogati vdovi se seveda to ne bo mnogo poznalo, saj ima toliko milijonov, da jih bo ostalo dovolj tudi nji.

Razburjenje v Monte Carlu

Slavni angleški dirkač sir Malcolm Campbell, ki je nedavno izgubil naslov najhitrejšega avtomobilista sveta, ko je

prekoračil njegov absolutni hitrostni rekord njegov rojak Eysen, je vendar še pravčasno našel pribežališče v ravateljstvu Fordovih tvornic v Angliji, imel je pa smolo v Monte Carlu. Dva dni je vztrajno poskušal srečo v igralnici, pa se ga je enako vztrajno držala smola. Izgubil je še 2.000.000 frankov in potem se mu je zdelo, da bo tega že preveč naenkrat. Zato je odpotoval v Anglijo, da bi pozabil na svojo smolo.

To pa ni tako razburilo Monte Carla in ostale rivijere, kakor nastop bivšega angleškega zunanjega ministra Edena v igralnici. On seveda ni imel take smole kakor Campbell, da bi bil izgubil milijonček ali še več, pač je tudi on poskusil srečo. Igral je zelo previdno. Kraj njega je igral avstrijski princ Wickenstein, ki je izgubil večji svezhenj bankovcev, z njim pa tudi žive. Princ Wickenstein, prej dobro znani pristaš nacionalnega socializma v Avstriji, najbrž ni bil povsem zadovoljen s tem, kar je prišlo po zmagi. In ko mu je prišel tako slučajno pred oči Eden, mu je moral povedati svoje mnenje. Bil je izbruh, kakršnih v igralnici niso vajeni. Wickenstein je očital Edenu, zakaj ni proslavil s Hitlerjem priključitve Avstrije, ko je s svojo politiko pripomogel k temu. Eden je ostal miren. Pač je pa njegova soproga takoj odšla iz igralnice, a Wickenstein so kmalu odvedli od igralne mize. Vzeli so mu legitimacijo, da ni smel v igralnico, dokler sta ostala v Monte Carlu Eden in njegova soproga.

Iz Radeč

— Cepljenje koz in pregled otrok za šolo. Prihodnji ponedeljek bo na tukajšnji šoli cepil banovinski zdravnik dr. Karel Matko šolobvezne otroke proti kozam. Istega dne bo ob 11. pregled otrok, ki pridejo jeseni v prvi razred ljudske šole. Vpoštev pridejo vsi otroci, rojeni v letu 1931/32.

— Banovinska cesta nujno potrebna popravila. Cesta, ki pelje mimo občinske pisarne ter zavije mimo gostilne Erjavca po klancu navzgor do župnega pokopališča, je nujno potrebna popravila. Dan za dnem vozi tu nešteto avtomobilov, vozov in kolesarjev. Pripetile so se že težje telesne nezgode in to zgolj zaradi tega, ker je cesta grajena popolnoma nepravilno in neprimerno. Na omenjenem mestu napravi cesta velik ovinek, kjer bi morala biti dvignjena na zunanjem loku, je pa baš obratno. Cesta tod pada navzdol. Ponovno smo že zaprosili čestni odbor, da bi se tu cesta popravila toda vse zaman. Zopet smo na pragu tujskoprometne sezone. Zato bi bilo potrebno, da bi domači činitelji v zvezi s čestnim odborom poskrbeli za popravilo ceste na omenjenem mestu.

— Ugotavljamo na željo g. Lotriča, ko smo pretekli teden pisali o nezgodah radetskimi razmerah, da je dal g. Lotrič prepletkati zid na dvorišču in da sta ob tej priliki pleskarska vajenca igrara in nič hudega nameravajoč napravila dve ključki. Za storilce so se jele zanimati oblasti, ki pa so zadevo preiskale in ugotovile dejanski stan, ki smo ga opisali.

Riba dostavila pismo

Iz Arhangeljske poročajo, da so ujeli ribiči v vasi Ust-Ižma nedavno lososa z ne navadno značko. Na njej plavuti je imel s srebrno žico pritrjen celouiden tulec, na katerem je bilo v angleščini in norveščini napisano: V njem je pismo. Ribiči so pustili tulec na plavutih in odnesli ribo na arhangeljsko stanico vveruskega znanstveno-raziskovalnega zavoda za proučevanje ribolova in zemljepisja. Tam so tulec odprli in res je bilo v njem pismo, glaseče se:

»Izročite to pismo in tulec živalcem muzeju v Oslo. Sporočite kraj, dan in način, kako je bil losos ujet. Priložite vzorec luske. Strokovnjaki pravijo, da je preplul losos s tulcem na plavuti okrog 4500 km dolgo pot.

Iz Krškega

— Vsem občanom v vednost. Od osrednjega odbora Slovenskega planinskega društva in od posameznih srezov prihaja jo leto za leto številne prošnje zaradi uničevanja naših planinskih flore. Kljub ponovnemu ukazu podrejenih oblasti, da se ima izvajati z vsa strogočnostjo čl. 6. in 7. zakona od 28. februarja 1922, je podoba, da župani in orožništvo in ostali nadzorni organi ne izpolnjujejo svojih dolžnosti po tem zakonu. Razne vrste v čl. 3. in 6. za-

kona naštetih zaščitnih rastlin turisti ne premišljeno trgajo, še bolj pa tudi drugi ljudje v svrhu prodaje. Ker obstoja nevarnost, da bodo te redke in lepe rastline, ki so privlačna sila za vse ljubitelje narave tako polagoma izginile z naših planin, se naroča, da se ukrepanje najstrožje mere, da se to pustošenje naših gozdov prepreči. Ker dosežanj ukrepi niso privedli do uspeha, je v bodoče treba nastopati proti kršilecem tega zakona, kakor tudi proti onim, katerih dolžnost je nadzorovati njega izvršitev, a te dolžnosti ne izpolnjujejo v polni meri z vsa odločnostjo ter s kaznovanjem opozoriti javnost na resno uvaževanje tega zakona.

Lep dar: Zgodbe brez groze

Milijonarka in rokoborec

Pravilčno bogata, že priletna vdova po Johnu Astoru, čije poroka z bivšim rokoborcem Engom Fiermontom je dala angleško-ameriškim listom neizčrpne vire za zabavne zgodbe in namigavanja, je sklenila končati svojo blizu pet let trajajočo idilo pozne jeseni. Odpotovala je v Miami na Florido in se obrnila na sodišče s prošnjo, naj ji vrne svobodo. Njen mož je pa odpotoval v Evropo, kjer je senza-

E. KIRCHBERGER:

Malokaj, otok gobavcev

Inspektor se je molče obrnil in mu pomolil zrcalo. Sketch ga je začuden pogledal, ne da bi razumel njegovo ravnanje. Potem je vzel ogledalo in se pogledal vanj.

Prvi hip ni ničesar opazil, potem si je pa še enkrat pogledal lase. Na sencih so bili povsem si-vi...

Nasmehnil se je: Najnovejša metoda barvanja, prijatelj. Priporočam vsem damam na otoku...

— Ne govorite neumnosti, Jack, in povejte miraje, kaj se je vam pripetilo. — ga je prekinil inspektor.

Sketch je sedel in si pomel oči. Potem je pa zanedel.

— Dragi inspektor, strašno se mi hoče spati; še nikoli nisem bil tako zaspan kakor zdaj.

— Ne dražite mojih živcev! — je kričnil inspektor. — Ze od jutra je ves otok na nogah, ker ste bili izginili. Prav zdaj preiskujemo moji ljudje vsak kotiček na otoku, vi se pa naenkrat pojavite in mi zatrjujete, da ste zaspani. Vaša Nikie je zbežala. Ali je vas našla?

15

— Da. Ne morem vam povedati, kako sem vesel, da se ji je posrečilo zbežati. Kaj pa dela ujetnik? Pošljite ponj, sami se pa umaknite, ker bom živega držl.

Braunu se je zmračil obraz:

— Nehajte vendar že s temi neokusnimi šalami in povejte mi...

— Pravičam vam, da to niso šale... — ga je prekinil Sketch nestrno, — in ne jezite se več. Če bi bili kdaj videli kitajsko mučenje, bi svoj živ dan ne zbijali šal. V enem pogledu vas pa lahko pomirim — nikoli več ne boste našli na obali dekleta z razparanim trebuhom.

— Torej ste zasačili morilca? — je kričnil Braun.

— Jaz? Ne! Oni so zasačili mene in njega. Samo, da se je meni posrečilo pobegniti, gospod... ali veste, zakaj sem osivel kakor star pes? Ne. Ker sem videl Kanakija in to je bil mož — ki je moril — kako so živega požirale pirane. Obesili so ga na jermene in ga počasi srušili na vodo. Fej, nočem obujati spominov na to grozo, ker bi bljuval!

— Kdo ga je obesil?

— Ugrabitelj deklet. Ta žolti Tinaniviri. Ta falot se mi je zdel že davno sumljiv.

Vstopil je redar in povedal, da o pogrešanem potepuhu ni duha ne sluha. Prav tako je izginila poglavarjeva hči in nikjer je niso mogli najti.

Redar je kar zajljal od presenečenja, ko se je obrnil in zagledal sedečega Sketcha. Kdo je bil ta

potepuh? Kdo je bil ta človek, ki je kradel vse, kar mu je prišlo pod roke? Kdo je bil ta mož, ki se je smelo valjati v vsako nevarnost, pa naj je bila še tako velika?

Potem je pa prikimal in odslovil redarja z naročilom, naj nehajo iskati pogrešanega dekleta. Stražnik je pozdravil, sunil z boso nogo v vrata in odšel.

— Čujte fant, povejte mi vse od začetka in jasno.

— Ničesar vam ne povem, inspektor. Ne jezite se, toda ne povem vam. Saj bi itak z vsem svojim štabom ničesar ne opravili, samo pokvarili bi vse. Zadostovati vam mora, da je morilec deklet mrtev in Mola, prav tako kakor vsa druga dekleta pred njo, ki so izginila na tem in na drugih otokih, so prodana, če se jim ni zgodilo kaj hujšega. Mimogrede rečeno in da ne pozabim — kako dolgo bi trajalo, da bi prišlo od vlade dovoljenje preiskati mua domačinov?

Inspektor Braun ga je presenečeno pogledal.

— V mua bi radi prišli? Mislim, da je to izključeno. Morda bi vlada to dovolila, toda samo v najnujnejšem primeru, — a to bi trajalo približno štiri do pet mesecev. Saj vendar veste, da je preveč delikatno vmešavati se v verske razmere domačinov. Mogle bi nastati neprijetnosti, upor in kdo ve kaj še. To si kar izbijte iz glave. Sketch.

Sketch se skomignil z rameni.

— No dobro, pa pojem vso to kašo sam, — je dejal in se obrnil k vratom.

— Tako ne smete oditi, — je zaklical inspektor za njim — vedeti hočem, kaj se je zgodilo in vi mi morate to povedati. Sem uradnik in lahko vas dam zapreti zaradi soudeležbe pri zločinih. Sketch se je počasi obrnil in dejal mirno:

— Ta ton mi pa ne ugaja, inspektor. Se nihče mi ni rekel, da moram kaj storiti — čeprav sem samo potepuh. Lahko me zaprete, to je res. Zaradi soudeležbe ne, pač pa zaradi tatvine zlate skleda, korald in vaše ure. Prinesel sem te stvari s seboj, — evro jih — in izpraznil je vprico inspektorja svoj žep. Uro je potegnil iz naprsnega žepa svoje flanelaste srajce, pogledal je na njo in dejal počasi:

— Tole uro vam vračam nerad. Mislim sem, da mi jo je podaril prijatelj — čeprav sem jo moral ukrasti. Zdaj pa vidim, da je to običajna tatvina, da sem okradel samo policijskega uradnika...

Braun je odvrnil pogled in zamrmral:

— V pokoj me spravite — vražji dečko ste, Jack. Obrzite to uro — saj je darilo vašega prijatelja...

Sketch je iztegnil roko čez mizo. Braun mu jo je krepko stisnil in ga vprašal:

— Kam pa pojдете zdaj?

Sketch se je nasmehnil:

— Grem pogledat, kako je s starim Kernom. Ze dolgo se nisva videla in toži se mu po meni.

— Hoteli ste reči Pamela.